

Bruxelles, 8 iulie 2025
(OR. en)

11343/25

PI 147

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	7 iulie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 364 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN Raport privind aplicarea Directivei 2011/77/UE de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 364 final.

Anexă: COM(2025) 364 final

Bruxelles, 7.7.2025
COM(2025) 364 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN**

**Raport privind aplicarea Directivei 2011/77/UE de modificare a Directivei 2006/116/CE
privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe**

Cuprins

I.	INTRODUCERE	2
II.	CONTEXT	3
1.	Contextul juridic	3
2.	Evaluarea posibilei nevoi de prelungire a duratei de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor din sectorul audiovizual	5
III.	TRANSPUNEREA ȘI PUNEREA ÎN APLICARE A DIRECTIVEI ÎN STATELE MEMBRE .	6
IV.	IMPACTUL GENERAL AL PRELUNGIRII DURATEI PREVĂZUTE DE DIRECTIVA PRIVIND DURATA DE PROTECȚIE DIN 2011	8
V.	MĂSURI ÎNSOȚITOARE	10
1.	Clauza „folosești sau pierzi”	11
2.	Renumeratia suplimentară anuală	11
3.	Clauza „tabula rasa”	15
4.	Dreptul de renegociere	16
VI.	CONCLUZIE	16

1. Remunerația suplimentară anuală

I. INTRODUCERE

Directiva 2011/77/UE („Directiva privind durata de protecție din 2011” sau „directiva”) de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe a fost adoptată în 2011 pentru a spori protecția artiștilor interpreți sau executanți și a producătorilor de fonograme și pentru a îmbunătăți situația socială a artiștilor interpreți sau executanți. Directiva a prelungit cu 20 de ani durata de protecție a drepturilor de care beneficiază artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme de la data primei publicări legale sau a primei comunicări legale către public și a introdus un set de măsuri însoțitoare menite să reechilibreze poziția de negociere a artiștilor interpreți sau executanți în relațiile lor contractuale cu producătorii.

Articolul 3 alineatul (1) din Directiva privind durata de protecție din 2011 prevede obligația Comisiei de a prezenta, până la 1 noiembrie 2016, un raport de evaluare a aplicării directivei, ținând cont de dezvoltarea pieței digitale, însoțit, acolo unde este cazul, de o propunere de modificare suplimentară a Directivei 2006/116/CE. Raportul menționat la articolul 3 alineatul (2) din directivă, referitor la evaluarea posibilei nevoi de prelungire a termenului de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor din sectorul audiovizual, a fost publicat în 2020.

Publicarea cu întârziere a prezentului raport este legată de cele mai recente evoluții ale legislației UE privind drepturile de autor și de nevoia de a ține seama de noile norme privind remunerarea autorilor și a artiștilor interpreți sau executanți introduse în Directiva privind dreptul de autor pe piața unică digitală (denumită în continuare „Directiva privind piața unică digitală”)¹, adoptată în 2019. Directiva privind piața unică digitală conține dispoziții² menite să îmbunătățească în continuare poziția contractuală a artiștilor interpreți sau executanți, care au fost puse în aplicare în ultimii ani în statele membre. Serviciile Comisiei consideră că, pentru evaluarea Directivei privind durata de protecție din 2011, este important să se țină seama de aceste noi dispoziții, alături de evoluțiile pieței și cele tehnologice de pe piața de muzică digitală.

Principala sursă de informații care sprijină acest raport este un studiu specific (denumit în continuare „studiul”)³, publicat împreună cu prezentul raport. Acesta include feedbackul colectat prin intermediul unui sondaj online adresat părților interesate relevante din

¹ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul de autor pe piața unică digitală, COM(2016) 593 final.

² Capitolul 3 din Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE.

³ [Studiu specific referitor la aplicarea Directivei 2011/77/UE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe](#). Colectarea datelor (cercetare documentară, sondaj, interviuri) în scopul studiului a fost efectuată la sfârșitul anului 2021 și începutul anului 2022.

sectorul muzical (în principal artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor de fonograme și organismelor de gestiune colectivă⁴, dar și caselor de înregistrări din domeniul public, furnizorilor de servicii online, distribuitorilor și organismelor de radiodifuziune), completat de o serie de interviuri. Cercetarea documentară efectuată în scopul studiului include toate statele membre, iar cercetarea pe teren include 18 state membre.

În plus, serviciile Comisiei au depus eforturi pentru a completa dovezile colectate în cadrul studiului cu alte surse disponibile, în special contactele cu părțile interesate și informațiile disponibile cu privire la punerea în aplicare a Directivei privind durata de protecție din 2011. În acest context, o sursă complementară de dovezi este reprezentată de studiul din 2018 comandat de Comisia JURI a Parlamentului European (denumit în continuare „studiul PE”)⁵. Studiul PE a analizat situația actuală a punerii în aplicare a Directivei privind durata de protecție din 2011 în mai multe state membre și a luat în considerare unele efecte potențiale pe termen lung.

II. CONTEXT

1. Contextul juridic

Operele și alte obiecte protejate sunt protejate pentru o perioadă limitată de timp în temeiul legislației privind drepturile de autor. „Durata de protecție” a dreptului de autor și a drepturilor conexe este perioada în care titularii de drepturi dețin drepturi asupra operelor lor protejate prin drepturi de autor și asupra altor obiecte protejate prin drepturile conexe⁶.

⁴ În conformitate cu articolul 3 litera (a) din Directiva 2014/26/UE: „organism de gestiune colectivă” înseamnă orice organism care este autorizat prin lege sau prin atribuire, licență sau alt tip de înțelegere contractuală să gestioneze drepturile de autor sau drepturile conexe dreptului de autor în numele unuia sau mai multor titulari de drepturi, în beneficiul colectiv al acelor titulari, având drept unic sau principal scop această activitate și care îndeplinește unul dintre criteriile următoare sau pe ambele: (i) este deținut sau controlat de membrii săi; (ii) nu are scop lucrativ.

Organismele de gestiune colectivă sunt părți interesate din lanțul valoric al înregistrărilor muzicale relevante din perspectiva prelungirii duratei de protecție, deoarece contribuie la aspecte specifice ale punerii în aplicare practice a Directivei privind durata de protecție din 2011 atunci când colectează și distribuie veniturile la care au dreptul artiștii interpreți sau executanți și producătorii, în numele acestora. Aceste venituri se pot baza pe utilizarea drepturilor exclusive sau a drepturilor de remunerare. În timp ce drepturile exclusive ale artiștilor interpreți sau executanți sunt, de regulă, transferate producătorilor, organismele de gestiune colectivă sunt însărcinate, de regulă, cu gestionarea drepturilor de remunerare ale artiștilor interpreți sau executanți.

⁵ [Punerea în aplicare a Directivei 2011/77/UE: durata de protecție a dreptului de autor.](#)

⁶ În timp ce termenul „drepturi de autor” se referă la drepturile economice și morale de care beneficiază autorii operelor, „drepturile conexe” sunt drepturile economice și morale de care beneficiază artiștii interpreți sau executanți, producătorii și organismele de radiodifuziune cu privire la un anumit obiect protejat. Drepturile conexe sunt adesea acordate pentru a încuraja investițiile și nu sunt supuse niciunei condiții de „originalitate” sau „creativitate”. Drepturile morale nu sunt armonizate în temeiul legislației UE privind drepturile de autor.

După expirarea duratei de protecție, o operă sau un obiect protejat aparține domeniului public.

La nivel internațional, în Convenția de la Berna a fost prevăzută o durată minimă de protecție pentru autori⁷ și, ulterior, în Convenția de la Roma, pentru artiștii interpreți sau executanți, producătorii de fonograme și organismele de radiodifuziune⁸. În temeiul Tratatului OMPI privind dreptul de autor („TDA”) din 1996, pentru autori se aplică aceeași durată de protecție precum cea prevăzută în Convenția de la Berna⁹. În Tratatul OMPI privind interpretările și execuțiile și fonogramele („WPPT”) din 1996 este prevăzută o durată de protecție de 50 de ani pentru artiștii interpreți sau executanți, începând de la sfârșitul anului în care a avut loc fixarea sau publicarea în cauză¹⁰.

În UE, durata de protecție pentru autori și titularii de drepturi conexe a fost armonizată pentru prima dată prin Directiva 93/98/CEE a Consiliului¹¹ și, ulterior, prin Directiva 2006/116/CE¹². Durata de protecție în cazul tuturor drepturilor conexe¹³ a fost armonizată la 50 de ani de la faptul generator relevant, și anume executare sau fixare, publicare legală, comunicare legală către public sau radiodifuzare¹⁴.

Directiva privind durata de protecție din 2011, care a modificat Directiva 2006/116/CE, a fost adoptată la 27 septembrie 2011, urmând să fie transpusă în legislația statelor membre până la 1 noiembrie 2013¹⁵.

Aceasta a prelungit durata de protecție a drepturilor de care beneficiază artiștii interpreți sau executanți și producătorii în ceea ce privește fixarea interpretărilor muzicale și fonogramele de la 50 la 70 de ani de la prima publicare legală sau de la prima comunicare legală către public a înregistrării. Această prelungire a duratei de protecție se aplică drepturilor exclusive și drepturilor de remunerare acordate producătorilor de fonograme și artiștilor interpreți sau executanți în temeiul Directivei 2001/29/CE¹⁶, al Directivei

⁷ Articolul 7 din Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice prevede o durată de protecție de 50 de ani de la sfârșitul anului în care a avut loc decesul autorului.

⁸ Articolul 14 din Convenția de la Roma pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune prevede o durată de protecție de 20 de ani de la sfârșitul anului în care a avut loc fixarea, executarea sau radiodifuzarea.

⁹ Articolul 1 din TDA.

¹⁰ Articolul 17 din WPPT.

¹¹ Directiva 93/98/CEE a Consiliului din 29 octombrie 1993 privind armonizarea duratei de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (JO L 290, 24.11.1993, p. 9). Directivă astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 167, 22.6.2001, p. 10).

¹² Directiva 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe (JO L 372, 27.12.2006, p. 12).

¹³ Drepturile conexe ale producătorilor de fonograme, ale artiștilor interpreți sau executanți și ale organismelor de radiodifuziune.

¹⁴ Articolul 3 din Directiva 93/98/CEE a Consiliului și din Directiva 2006/116/CE.

¹⁵ Articolul 2 alineatul (1) din Directiva privind durata de protecție din 2011.

¹⁶ Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, 22.6.2001, p. 10).

93/83/CEE¹⁷ și al Directivei 2006/115/CE¹⁸, precum și compensațiilor echitabile datorate în temeiul anumitor excepții prevăzute în legislația UE privind drepturile de autor.

Directiva privind durata de protecție din 2011 a armonizat, de asemenea, durata de protecție referitoare la compozițiile muzicale cu text, precizând că aceasta încetează după 70 de ani de la decesul ultimului supraviețuitor dintre următoarele persoane: textierul și compozitorul¹⁹.

În plus, directiva a introdus o serie de măsuri însoțitoare menite, în esență, să asigure faptul că artiștii interpreți sau executanți care au transferat sau cesionat drepturile exclusive către producătorii de fonograme beneficiază totuși de prelungirea duratei: (i) clauza „folosești sau pierzi”, (ii) remunerația suplimentară anuală și (iii) clauza „tabula rasa” (a se vedea secțiunea VI). În plus, a fost introdusă o dispoziție separată ca măsură opțională pentru statele membre, prin care acestea să le ofere artiștilor interpreți sau executanți posibilitatea de a renegocia în interesul lor contractele care le dau dreptul la plăți recurente după cel de al 50-lea an de la publicarea legală sau de la comunicarea legală către public a înregistrării.

Trebuie remarcat faptul că în Directiva privind piața unică digitală au fost introduse dispoziții suplimentare care vizează îmbunătățirea situației contractuale a artiștilor interpreți sau executanți (principiul remunerației adecvate și proporționale, obligația de transparență, mecanismul de ajustare a contractelor, procedura de soluționare alternativă a litigiilor și dreptul de revocare). Aceste dispoziții sunt mai ample decât măsurile însoțitoare descrise mai sus și se aplică atât autorilor, cât și artiștilor interpreți sau executanți din toate sectoarele creative.

2. Evaluarea posibilei nevoi de prelungire a duratei de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor din sectorul audiovizual

Directiva privind durata de protecție din 2011 nu a prelungit durata de protecție pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii din sectorul audiovizual. Acest aspect a fost abordat într-un document de lucru al serviciilor Comisiei („SWD”) din 9 decembrie 2020, care a evaluat posibila nevoie de prelungire a duratei de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor din sectorul audiovizual, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (2) din Directiva privind durata de protecție din 2011²⁰. În respectivul document, serviciile Comisiei au ajuns la concluzia, pe baza dovezilor

¹⁷ Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu (JO L 248, 6.10.1993, p. 15).

¹⁸ Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO L 376, 27.12.2006, p. 28).

¹⁹ Articolul 1 alineatul (1) din Directiva privind durata de protecție din 2011.

²⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/staff-working-document-pursuant-reporting-obligation-laid-down-directive-201177eu-term-protection>.

disponibile, că nu este nevoie de o prelungire a duratei de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor de filme din sectorul audiovizual și au menționat că această chestiune va fi examinată și în contextul mai larg al evaluării funcționării Directivei privind durata de protecție din 2011.

Prin urmare, pentru a completa analiza efectuată în 2020, serviciile Comisiei au însărcinat contractantul studiului să colecteze dovezi suplimentare cu privire la acest aspect. Contractantul a efectuat un sondaj online specific, interviuri și căutări pe internet pentru a colecta informații suplimentare.

Studiul a confirmat informațiile prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 2020 referitoare la prezumțiile legale privind transferul drepturilor și practicile contractuale din sectorul audiovizual, rezultatul fiind o concentrare a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți din sectorul audiovizual mai degrabă la producători decât la organismele de gestiune colectivă²¹. Studiul a analizat în continuare veniturile potențiale legate de exploatarea filmelor după 50 de ani de la lansarea lor, pentru a evalua mai bine necesitatea și posibilele beneficii ale unei prelungiri a duratei de protecție. Datele referitoare la lansarea în cinematografe indică faptul că majoritatea veniturilor din distribuția comercială a filmelor sunt obținute în primii trei ani de lansarea inițială. Filmele mai vechi de 50 de ani sunt distribuite într-o măsură mai mică prin transmisii de televiziune și diverse canale la cerere; cu toate acestea, nu sunt disponibile date privind veniturile generate de aceste canale de distribuție, ceea ce face dificilă evaluarea deplină a veniturilor generate de exploatarea filmelor după 50 de ani. Studiul a arătat, de asemenea, că ponderea filmelor vechi (publicate în perioada 1970-1980) în cataloagele pe care organismele de gestiune colectivă le gestionează în numele membrilor lor este destul de mică, veniturile primite de artiștii interpreți sau executanți pentru aceste filme fiind marginale²².

Studiul nu a identificat dovezi noi care să conteste constatările anterioare prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 2020. Prin urmare, dovezile suplimentare colectate nu indică necesitatea, în acest stadiu, de a prelungi durata de protecție a drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor de filme din sectorul audiovizual.

III. TRANSPUNEREA ȘI PUNEREA ÎN APLICARE A DIRECTIVEI ÎN STATELE MEMBRE

În prezent, toate statele membre au transpus Directiva privind durata de protecție din 2011. Termenul de transpunere a expirat la 1 noiembrie 2013. Cu toate acestea, unele state membre au înregistrat întârzieri în transpunerea directivei și a fost necesară inițierea de

²¹ Studiul, paginile 91-94.

²² Studiul, paginile 94-103. A se vedea, de asemenea, studiul recent publicat de Observatorul European al Audiovizualului: „[Heritage Films in Cinemas – a 2014-2023 analysis](#)” (Filme de patrimoniu în cinematografe – O analiză pentru perioada 2014-2023), în special slide-ul 15.

proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru necomunicarea măsurilor de transpunere.

Studiul PE a examinat transpunerea în șapte state membre a Directivei privind durata de protecție din 2011 și a formulat întrebări specifice legate de unele dintre dispozițiile directivei, și anume interpretarea termenilor „publicare legală” și „comunicare legală către public” în contextul calculării duratei de protecție și posibilitatea ca înregistrările remasterizate să fie considerate fonograme noi, precum și o întrebare privind alinierea duratei de protecție pentru producătorii de fonograme la cea pentru artiștii interpreți sau executanți²³.

De la intrarea în vigoare a Directivei privind durata de protecție din 2011, Comisia nu a primit nicio plângere cu privire la transpunerea sau punerea în aplicare a acesteia de către statele membre. În plus, niciun stat membru nu a sesizat Curtea de Justiție a Uniunii Europene în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare în legătură cu dispozițiile directivei și, prin urmare, nu există jurisprudență a Curții în acest sens.

Studiul a relevat faptul că Directiva privind durata de protecție din 2011 a fost, în general, pusă în aplicare cu succes, dar a identificat și câteva probleme legate de punerea în aplicare la nivel național a unor dispoziții specifice, fapt care a întârziat aplicarea efectivă a normelor incluse în directivă²⁴. Unele dintre aceste probleme decurg din întrebări legate de legislația și practicile naționale în materie de drepturi de autor, care depășesc domeniul de aplicare al Directivei privind durata de protecție din 2011 și al normelor armonizate la nivelul UE. Întrucât sunt legate de măsurile însoțitoare, în special clauza „folosești sau pierzi” și remunerația suplimentară anuală (sau „RSA”), aceste probleme specifice sunt explicate în detaliu mai jos (a se vedea secțiunea V).

Pe de altă parte, studiul a identificat, de asemenea, practici naționale specifice (în ceea ce privește punerea în aplicare a RSA, obstacolele istorice și poziția de negociere a artiștilor interpreți sau executanți) în mai multe state membre care pot facilita punerea în aplicare a unor dispoziții specifice ale Directivei privind durata de protecție din 2011²⁵.

²³ Studiul PE, paginile 15-16.

²⁴ Studiul, pagina 81.

²⁵ Studiul, paginile 116, 120 și 122.

IV. IMPACTUL GENERAL AL PRELUNGIRII DURATEI PREVĂZUTE DE DIRECTIVA PRIVIND DURATA DE PROTECȚIE DIN 2011

Principalul obiectiv al prelungirii cu 20 de ani a duratei de protecție a drepturilor artiștilor interpreți și ale producătorilor de fonograme a fost menținerea fluxurilor de venituri existente ale acestor titulari de drepturi pentru o perioadă mai mare de timp. Astfel cum se menționează în expunerea de motive care însoțește propunerea legislativă, acest lucru a fost necesar în scopul îmbunătățirii situației sociale a artiștilor interpreți sau executanți, în special pentru a aborda lipsa de venituri cu care aceștia se confruntă la sfârșitul vieții²⁶, precum și pentru a combate pierderile de venituri ale producătorilor de fonograme rezultate din piraterie și pentru a aborda provocările legate de distribuția digitală²⁷.

Întrucât mai mulți factori importanți au afectat piața muzicii de la intrarea în vigoare a Directivei privind durata de protecție din 2011, este dificil să se delimiteze cu precizie măsura în care prelungirea duratei de protecție a contribuit la realizarea acestor obiective.

Digitalizarea și consumul tot mai mare de muzică la cerere prin intermediul serviciilor de streaming de muzică au adus schimbări importante în sectorul înregistrărilor muzicale, fonogramele fiind distribuite, în cea mai mare parte, în format digital sau online, sporind accesul la muzică și ajutând artiștii și producătorii să ajungă la un public mai larg. De asemenea, tot mai mulți artiști își distribuie în mod independent muzica pe platformele de streaming. Prin urmare, de la intrarea în vigoare a Directivei privind durata de protecție din 2011, pe măsură ce utilizatorii au acces la mai multă muzică online, majoritatea celorlalte canale de distribuție în formate analogice au dispărut aproape complet sau au devenit canale de nișă. Aceste tendințe în schimbare din industria muzicală nu au fost însoțite de o creștere a prețurilor pentru muzica în formate digitale, iar creșterea prețurilor pentru muzica în formate analogice este cauzată probabil de alți factori, care nu țin de conținutul creativ²⁸. În aceste condiții, întrucât majoritatea formatelor analogice sunt în prezent învechite sau nu sunt disponibile pe scară largă, consumatorii par să fie nevoiți să achiziționeze din nou o formă de acces digital la muzica ce a făcut cândva parte din colecțiile lor private. Pirateria, deși în scădere în ultimul deceniu²⁹, afectează în continuare veniturile din industria muzicală³⁰.

De asemenea, este important să se ia în considerare dimensiunea și relevanța pe piață a cataloagelor vizate până în prezent de prelungirea duratei de protecție de la 50 la 70 de ani de la prima publicare a fonogramei. Până de curând, prelungirea prevăzută de Directiva

²⁶ Considerentul 5 din Directiva 2011/77/UE.

²⁷ Propunere de directivă de modificare a Directivei 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe [COM(2008) 464 final] Expunere de motive; Document de lucru al serviciilor Comisiei – Studiu de impact privind situația juridică și economică a artiștilor interpreți sau executanți din Uniunea Europeană [SEC(2008) 2288], pagina 26.

²⁸ Studiul, paginile 52-54.

²⁹ Potrivit raportului EUIPO intitulat „Tendințe privind încălcarea drepturilor de autor digitale în Uniunea Europeană” (2023), numărul de accesări de conținut muzical piratat s-a menținut la un nivel constant începând cu jumătatea anului 2020, și anume la aproximativ o cincime din nivelul înregistrat în 2017.

³⁰ Studiul, pagina 55.

privind durata de protecție din 2011 a vizat doar înregistrările mai vechi din anii '60. Aceste repertorii includ mai puține înregistrări, multe dintre ele fiind mai puțin populare în prezent. Pe măsură ce tot mai multe înregistrări din anii '70, '80 și '90 vor fi vizate de prelungirea duratei de protecție, punerea în aplicare a Directivei privind durata de protecție din 2011 va aduce probabil mai multe venituri titularilor de drepturi respectivi³¹.

În plus, volumul în general redus de date cantitative disponibile influențează evaluarea impactului Directivei privind durata de protecție din 2011. Cu toate acestea, informațiile disponibile permit o evaluare calitativă generală.

Prin prelungirea cu 20 de ani a duratei de protecție prevăzută de Directiva privind durata de protecție din 2011, durata de protecție a drepturilor artiștilor interpreți și a producătorilor de muzică din UE se apropie de cea aplicată în SUA³², o piață importantă. Diferența anterioară de 45 de ani dintre durata de protecție valabilă în SUA și cea aplicată în UE risca să aibă un impact negativ asupra diversității culturale a muzicii în UE prin reducerea stimulentei în favoarea creării de muzică pentru gusturile europene, din cauza veniturilor potențial mai mari de pe piața din SUA³³.

Prin reducerea acestui decalaj în materie de protecție și prin permiterea comercializării în continuare a fonogramelor mai vechi, prelungirea duratei de protecție a contribuit la promovarea digitalizării repertoriilor afectate. Fonogramele din anii '60 au fost primul grup de înregistrări care au beneficiat de pe urma prelungirii duratei de protecție. Prelungirea acestei durate a permis producătorilor de fonograme să își exploateze stocul de înregistrări mai vechi pentru o perioadă mai lungă de timp și să le comercializeze în continuare. Alături de evoluțiile tehnologice și ale pieței, acest lucru a stimulat producătorii să transpună în format digital aceste fonograme mai vechi. Păstrarea în stoc a acestor piese, adesea cu o calitate mai bună a sunetului în format digital, a contribuit la generarea de venituri, dar și la îmbunătățirea accesului la un volum mai mare de muzică pentru consumatori³⁴.

Sondajul realizat în scopul studiului a indicat opinii divergente cu privire la impactul prelungirii duratei de protecție asupra cifrei de afaceri aferente piețelor muzicale naționale din UE³⁵. Producătorii de muzică și asociațiile lor consideră că acest aspect specific din Directiva privind durata de protecție din 2011 are un impact mai degrabă pozitiv, iar unii dintre ei au menționat că fonogramele mai vechi pot continua să genereze anumite venituri. Organismele de gestiune colectivă au opinii mai variate, iar artiștii interpreți sau executanți nu văd o creștere semnificativă din acest punct de vedere.

³¹ A se vedea paginile 69, 73-74 și 110 din studiu, unde mai multe organisme de gestiune colectivă menționează importanța popularității unei înregistrări din perspectiva veniturilor generate. De asemenea, în ceea ce privește unele state membre, organismele de gestiune colectivă preconizează o creștere a veniturilor legată de schimbările politice, juridice și economice care au avut loc de la începutul anilor '90.

³² În SUA, înregistrările sonore beneficiază de o protecție de 95 de ani de la crearea lor [17 U.S.C. 302 (c)].

³³ Document de lucru al serviciilor Comisiei – Studiu de impact privind situația juridică și economică a artiștilor interpreți sau executanți din Uniunea Europeană, 2008, p. 19-20.

³⁴ Studiul, pagina 79.

³⁵ Studiul, pagina 58.

Studiul a constatat o tendință generală ascendentă în perioada 2010-2020 în ceea ce privește evoluția veniturilor totale distribuite atât artiștilor interpreți sau executanți, cât și producătorilor de fonograme; cu toate acestea, pe baza datelor disponibile, este dificil să se disocieze efectul prelungirii duratei de protecție de alte evoluții juridice și tehnice³⁶. Potrivit unora dintre organismele de gestiune colectivă, această creștere generală a veniturilor este legată de alte aspecte referitoare la gestiunea colectivă a drepturilor, cum ar fi punerea în aplicare a Directivei privind gestiunea colectivă a drepturilor³⁷ și sistemele îmbunătățite de gestiune a drepturilor utilizate de organismele de gestiune colectivă³⁸.

V. MĂSURI ÎNSOȚITOARE

Pe lângă prelungirea duratei de protecție, Directiva privind durata de protecție din 2011 a introdus trei seturi de măsuri însoțitoare care se aplică în mod specific artiștilor interpreți sau executanți în perioada de prelungire a duratei de protecție prevăzută la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din directivă. Aceste măsuri au urmărit să abordeze particularitățile practicilor contractuale din industria muzicală, prin care artiștii interpreți sau executanți își transferă sau cesionează drepturile producătorilor de fonograme atunci când semnează un contract de înregistrare, în schimbul unor redevențe sau al unor plăți unice³⁹.

Măsurile incluse în Directiva privind durata de protecție din 2011 sunt clauza „folosești sau pierzi”, remunerația suplimentară anuală și clauza „tabula rasa”. În cele din urmă, directiva a introdus o măsură opțională pentru statele membre, care permite artiștilor interpreți sau executanți să renegocieze în interesul lor contractele semnate înainte de noiembrie 2013, și anume „dreptul de renegociere”⁴⁰. Toate aceste dispoziții se aplică numai în perioada de prelungire de 20 de ani⁴¹.

Scopul acestor măsuri însoțitoare este de a se asigura că artiștii interpreți sau executanți, ale căror drepturi exclusive sunt exploatate, obțin beneficii de pe urma prelungirii duratei de protecție, fie prin creșterea remunerației, fie prin îmbunătățirea poziției lor contractuale în raport cu producătorii de înregistrări.

Directiva privind piața unică digitală a introdus dispoziții suplimentare în legislația UE privind drepturile de autor pentru a consolida poziția contractuală a autorilor și a artiștilor interpreți sau executanți și pentru a se asigura că aceștia primesc o remunerație echitabilă

³⁶ Studiul, paginile 63-64.

³⁷ DIRECTIVA 2014/26/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.

³⁸ Studiul, pagina 65.

³⁹ Pentru informații suplimentare privind practicile contractuale din sectorul muzical, a se vedea studiul din 2015 [„Remuneration of authors and performers for the use of their works and the fixations of their performances” \(Remunerarea autorilor și a artiștilor interpreți sau executanți pentru utilizarea operelor lor și a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor\) - Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene \(europa.eu\)](#).

⁴⁰ Articolul 1 alineatul (4) din Directiva privind durata de protecție din 2011.

⁴¹ Considerentul 10 din Directiva privind durata de protecție din 2011.

atunci când își transferă sau cedează drepturile în vederea exploatarei⁴². Aceste dispoziții au fost puse în aplicare în toate statele membre. Comisia va evalua eficacitatea acestor măsuri în contextul revizuirii directivei, care va avea loc cel mai devreme la 7 iunie 2026, luând în considerare opiniile exprimate de părțile interesate afectate⁴³.

În plus, Comisia a publicat recent un studiu pentru a analiza practicile contractuale utilizate în sectoarele creative (în special practicile de tip „buy-out”) pentru transferul drepturilor de autor și al drepturilor conexe de la autori, artiștii interpreți sau executanți și producători către partenerii lor contractuali care exploatează aceste drepturi și pentru a evalua impactul unor astfel de practici asupra remunerării⁴⁴.

2. Clauza „folosești sau pierzi”

Articolul 1 alineatul (2) litera (c) [noul alineat (2a)] din Directiva privind durata de protecție din 2011 permite artiștilor interpreți sau executanți, în anumite condiții, să rezilieze contractul prin care au transferat sau au cesionat unui producător drepturile de exploatare a unei fonograme după cel de al 50-lea an de la publicarea legală sau de la comunicarea legală către public a acesteia, în cazul în care producătorul fonogramei nu oferă sau nu pune înregistrarea la dispoziție publicului într-o cantitate suficientă. Acest drept nu poate face obiectul unei renunțări din partea artistului interpret sau executant.

Obiectivul acestei dispoziții este de a spori influența artiștilor interpreți sau executanți asupra negocierilor privind exploatarea înregistrărilor sonore în perioada de prelungire a duratei de protecție, permițându-le, în anumite condiții, să rezilieze contractul de exploatare a fonogramei încheiat cu producătorul. Atunci când clauza „folosești sau pierzi” este invocată de artistul interpret sau executant și drepturile se întorc la acesta, drepturile producătorului asupra fonogramei încetează, spre a se evita situația în care drepturile acestuia coexistă cu cele ale artistului interpret sau executant⁴⁵.

Studiul a arătat că aplicarea practică a clauzei „folosești sau pierzi” este mai complicată în unele state membre în cazul înregistrărilor care implică mai mulți artiști interpreți sau executanți⁴⁶. În conformitate cu dispoziția relevantă din Directiva privind durata de protecție din 2011⁴⁷, normele privind rezilierea unui contract care implică mai mulți artiști interpreți sau executanți ar trebui definite în legislația națională aplicabilă. Legislațiile naționale din anumite state membre prevăd că, pentru a putea invoca clauza „folosești sau pierzi” în relația cu producătorul, artiștii interpreți sau executanți trebuie să ajungă la un

⁴² Articolele 18-23 din Directiva (UE) 2019/790.

⁴³ Recentul raport intitulat „[Streams and Dreams Part 2](#)” (Streaming și vise - Partea 2), elaborat de D. Johansson, include rezultatele unui sondaj referitor la impactul Directivei privind piața unică digitală asupra artiștilor și muzicienilor din UE, realizat de AEPO-ARTIS și membrii acesteia în colaborare cu IAO.

⁴⁴ „Study on contractual practices affecting the transfer of copyright and related rights and the ability of creators and producers to exploit their rights” (Studiu privind practicile contractuale referitoare la transferul drepturilor de autor și al drepturilor conexe și capacitatea creatorilor și a producătorilor de a-și exploata drepturile), disponibil la adresa: [Comisia publică un studiu privind practicile contractuale referitoare la transferul drepturilor de autor și al drepturilor conexe | Conturarea viitorului digital al Europei](#).

⁴⁵ Ultima teză a considerentului 8 din Directiva privind durata de protecție din 2011.

⁴⁶ Studiul, pagina 82.

⁴⁷ Articolul 1 alineatul (2) litera (c) a patra teză din Directiva privind durata de protecție din 2011.

acord comun, lucru care poate fi dificil de realizat. Studiul a prezentat, de asemenea, câteva exemple de dispoziții juridice naționale care facilitează utilizarea clauzei în astfel de cazuri specifice⁴⁸.

O altă provocare specifică identificată în studiu se referă la înregistrările produse în perioada comunistă în unele state membre. De exemplu, în România, astfel de înregistrări aparțin patrimoniului național și, prin urmare, puterea de decizie cu privire la fonogramele respective aparține exclusiv statului român, nu artiștilor interpreți sau executanți respectivi.

Constatările noastre indică o aplicare foarte limitată a clauzei „folosești sau pierzi” în practică. Se pare că numărul contractelor reziliate în temeiul acestei clauze este foarte mic. Acest lucru se datorează în principal schimbărilor în ceea ce privește distribuția muzicii și tendințele de consum din ultimul deceniu și predominanței din ce în ce mai mari a modelului de streaming. Prin punerea la dispoziție a unei fonograme prin intermediul unui serviciu de streaming, înregistrarea este oferită sau pusă la dispoziție într-un „număr suficient de copii” și, prin urmare, nu sunt îndeplinite condițiile pentru invocarea clauzei „folosești sau pierzi”.

Articolul 22 din Directiva privind piața unică digitală prevede un mecanism de revocare cu o aplicare mai largă decât cea prevăzută la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din Directiva privind durata de protecție din 2011, întrucât nu se limitează la contracte după 50 de ani de la publicarea legală sau comunicarea legală către public a fonogramei. Se preconizează că această dispoziție va consolida poziția contractuală a tuturor artiștilor interpreți sau executanți. Cu toate acestea, statele membre dispun de o anumită flexibilitate în punerea în aplicare a acestei noi dispoziții: acestea pot exclude anumite opere sau obiecte protejate de la aplicarea mecanismului de revocare sau pot prevedea ca mecanismul de revocare să se aplice numai într-un interval de timp specific⁴⁹. Astfel cum s-a menționat în studiul privind practicile contractuale, mai multe state membre au adăugat detalii pentru a adapta acest mecanism la sistemele lor juridice naționale, iar normele naționale variază considerabil⁵⁰. Prin urmare, clauza „folosești sau pierzi” rămâne relevantă pentru artiștii interpreți, deoarece prevede un drept care nu poate face obiectul unei renunțări, aplicabil în perioada de prelungire a duratei de protecție.

3. Remunerația suplimentară anuală

Articolul 1 alineatul (2) litera (c) [noile alineate „(2b)”, „(2c)” și „(2d)”] din Directiva privind durata de protecție din 2011 prevede dreptul artiștilor interpreți sau executanți de a obține un venit suplimentar echivalent cu un procent de 20 % din veniturile anuale obținute de producători din exploatarea unei fonograme în perioada de prelungire a duratei de protecție. Această remunerație suplimentară este plătită din veniturile obținute din reproducerea, distribuirea și punerea la dispoziție a fonogramei în cursul anului anterior.

⁴⁸ Studiul, paginile 122 și 123.

⁴⁹ Articolul 22 alineatul (2) din Directiva privind piața unică digitală.

⁵⁰ Studiu privind practicile contractuale referitoare la transferul drepturilor de autor și al drepturilor conexe și capacitatea creatorilor și a producătorilor de a-și exploata drepturile; paginile 195–197.

Dreptul la această remunerație suplimentară anuală („RSA”) revine exclusiv artiștilor interpreți sau executanți care își transferă sau cesionează drepturile exclusive în schimbul unei remunerații nerecurente plătite în avans (plată fixă). De regulă, aceștia sunt muzicieni independenți, care nu au dreptul la un venit echivalent cu un procent din veniturile generate de un eventual succes ulterior al operei lor. Acest drept de a obține o remunerație suplimentară anuală, care nu poate face obiectul unei renunțări, nu se aplică artiștilor interpreți sau executanți care beneficiază deja de dreptul la plăți recurente („redevențe”) pentru veniturile generate de interpretările sau execuțiile lor fixate.

Remunerația suplimentară anuală poate fi colectată și administrată numai de către organismele de gestiune colectivă⁵¹. După ce au identificat înregistrările eligibile și artiștii interpreți sau executanți care au dreptul la o remunerație suplimentară anuală (de regulă, fie pe baza informațiilor de care dispun organismele de gestiune colectivă și/sau obținute de la casele de înregistrări), organismele de gestiune colectivă colectează acest venit de la producătorii de înregistrări și le distribuie artiștilor interpreți sau executanți eligibili. Directiva privind durata de protecție din 2011 include, de asemenea, o dispoziție specifică ce prevede obligația producătorilor de fonograme de a furniza, la cerere, artiștilor interpreți sau executanți toate informațiile necesare referitoare la plata remunerației suplimentare anuale⁵².

Majoritatea organismelor de gestiune colectivă și a organizațiilor-umbrelă din UE intervievate în contextul studiului consideră că remunerația suplimentară anuală a avut cel mai mare impact asupra veniturilor artiștilor interpreți sau executanți dintre măsurile introduse prin Directiva privind durata de protecție din 2011⁵³. Datele colectate pentru Cehia, Țările de Jos, Germania, Polonia, Portugalia, Suedia și Spania arată o creștere lentă, dar constantă a colectării acestei remunerații. Acest lucru indică faptul că acest sistem de remunerare suplimentară este promițător în ceea ce privește asigurarea unei surse de venit pentru artiștii interpreți sau executanți⁵⁴.

Studiul a relevat faptul că remunerația suplimentară anuală a început să fie colectată și distribuită abia recent în mai multe state membre⁵⁵, arătând că aceste întârzieri sunt cauzate de probleme specifice de punere în aplicare legate de funcționarea organismelor de gestiune colectivă sau de identificarea cu dificultate a titularilor de drepturi pentru fonogramele vechi în anumite state membre. De exemplu, în Slovenia, organismele de gestiune colectivă trebuie să respecte, prin lege, un anumit raport costuri-beneficii pentru drepturile pe care le gestionează. Organismul de gestiune colectivă responsabil consideră că, deocamdată, impactul anticipat al remunerației suplimentare anuale ar fi prea scăzut pentru a obține raportul respectiv⁵⁶. În Polonia, producătorul pieselor înregistrate în anii

⁵¹ Noul articol 3 alineatul (2d) din textul codificat al Directivei privind durata de protecție.

⁵² Noul articol 3 alineatul (2c) al doilea paragraf din textul codificat al Directivei privind durata de protecție.

⁵³ Studiul, pagina 70.

⁵⁴ Studiul, pagina 72, figura 20; a se vedea, de asemenea, „Performers’ Rights Study Update 2022” (Studiul privind drepturile artiștilor interpreți sau executanți - Actualizare 2022), AEPO-ARTIS, pagina 71.

⁵⁵ Studiul, pagina 81.

⁵⁶ Studiul, pagina 88.

'60 și '70 a fost casa de înregistrări deținută de stat, care nu mai există în prezent. Deși o altă casă de înregistrări are în prezent dreptul de a exploata aceste fonograme, în Polonia termenul „producător” se aplică numai entității care a înregistrat inițial fonograma. Prin urmare, casele de înregistrări care dețin drepturile respective nu sunt obligate să plătească remunerația suplimentară anuală.⁵⁷ În România, organismul de gestiune colectivă care gestionează remunerația suplimentară anuală a fost desemnat după trei ani de la transpunerea Directivei privind durata de protecție din 2011⁵⁸.

Indiferent de impactul remunerației suplimentare anuale comparativ cu alte măsuri însoțitoare, organismele de gestiune colectivă și asociațiile de interpreți consideră că, până în prezent, această remunerație a avut un impact limitat asupra veniturilor artiștilor interpreți sau executanți⁵⁹. Pe lângă aspectele menționate mai sus, care ar fi putut afecta colectarea și/sau distribuirea remunerației suplimentare anuale în mai multe state membre, acest lucru poate fi explicat și prin numărul redus de înregistrări pentru care s-a aplicat până în prezent prelungirea duratei de protecție⁶⁰. În alte cazuri, poate fi rezultatul obținerii cu dificultate a informațiilor necesare pentru calcularea și plata remunerației suplimentare anuale⁶¹. Această problemă a fost identificată și în cadrul studiului PE⁶², care a prezentat posibile soluții ce implică atât producătorii de fonograme, cât și organismele de gestiune colectivă⁶³. Organismele de gestiune colectivă au evidențiat, de asemenea, dificultățile în obținerea informațiilor necesare de la producători, inclusiv în identificarea artiștilor interpreți sau executanți care au dreptul să primească remunerația suplimentară anuală⁶⁴. Evoluțiile tehnologice actuale și utilizarea metadatelor relevante ar putea contribui la îmbunătățirea schimbului de informații necesare pentru plata remunerației suplimentare anuale către artiștii interpreți sau executanți. În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) litera (c) din directivă, la noul alineat (2c) se menționează că statele membre ar putea facilita această cooperare și acest schimb de informații între părțile interesate relevante în vederea asigurării plății remunerației suplimentare anuale.

Se preconizează că aceste dificultăți vor fi abordate într-o anumită măsură prin punerea în aplicare a obligațiilor de transparență prevăzute la articolul 19 din Directiva privind piața unică digitală. Această dispoziție depășește cerința de informare deja existentă în Directiva privind durata de protecție din 2011 și urmărește să asigure furnizarea de informații la zi, relevante și complete privind exploatarea operelor și a interpretărilor sau execuțiilor relevante⁶⁵. Având în vedere particularitățile diferitelor sectoare de conținut, cum ar fi cele

⁵⁷ Studiul, pagina 89.

⁵⁸ Studiul, pagina 82.

⁵⁹ Studiul, pagina 71.

⁶⁰ Studiul, pagina 73.

⁶¹ Studiul, paginile 72 și 85.

⁶² Studiul PE, p. 7.

⁶³ Studiul PE, p. 47.

⁶⁴ Studiu privind drepturile artiștilor interpreți sau executanți - Actualizare 2022, AEPO-ARTIS, pagina 71.

⁶⁵ Acest lucru va răspunde, de asemenea, preocupărilor exprimate în studiul PE (pagina 27) cu privire la punerea în aplicare la nivel național a cerinței de informare din Directiva privind durata de protecție din 2011.

ale sectorului muzical⁶⁶, statele membre pot decide că această dispoziție nu se aplică în cazul contribuțiilor nesemnificative, cu excepția cazului în care acest lucru este necesar în scopul mecanismului de ajustare a contractelor prevăzut la articolul 20 din Directiva privind piața unică digitală⁶⁷.

Remunerația suplimentară anuală este un drept care nu poate face obiectul unei renunțări din partea artiștilor interpreți sau executanți și poate fi o sursă de venit complementară relevantă pentru aceștia în viitor. Rapoartele recente privind transparența elaborate de organismele de gestiune colectivă care îi reprezintă pe artiștii interpreți sau executanți arată o tendință pozitivă care ilustrează o eficiență sporită în administrarea și plata remunerației suplimentare anuale⁶⁸. Este probabil ca remunerația distribuită artiștilor interpreți sau executanți să crească pentru fonogramele populare din anii '70 și '80, care vor începe în următorii ani să beneficieze de prelungirea duratei de protecție⁶⁹.

4. Clauza „tabula rasa”

Clauza „tabula rasa” prevăzută la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din Directiva privind durata de protecție din 2011 [noul alineat (2e)] prevede că redevențele distribuite artiștilor interpreți sau executanți pe durata perioadei de prelungire nu sunt grevate de plăți în avans și de deduceri stabilite contractual, care, în cele din urmă, reduc veniturile acestora. Această dispoziție se aplică artiștilor interpreți sau executanți care și-au transferat sau cesionat drepturile producătorilor de fonograme în schimbul plății unor redevențe și le permite să beneficieze de o remunerație mai mare pe perioada de prelungire a duratei de protecție.

Dovezile sugerează că principiul „tabula rasa” a fost deja pus în practică înainte de expirarea duratei de protecție de 50 de ani prin intermediul unor clauze contractuale între casele de înregistrări și artiștii interpreți sau executanți⁷⁰. Studiul PE a evidențiat o posibilă problemă legată de derogarea de la aplicarea clauzei „tabula rasa” prin contractul încheiat de artiștii interpreți sau executanți cu producătorii de înregistrări⁷¹, în funcție de modul în care statele membre au transpus această măsură; cu toate acestea, studiul nu a identificat nicio dovadă a utilizării efective a acestei practici în statele membre vizate.

În pofida dovezilor limitate colectate, clauza „tabula rasa” reprezintă o garanție importantă pentru artiștii interpreți sau executanți pentru a se asigura că aceștia beneficiază pe deplin de pe urma prelungirii duratei de protecție prin plata unor redevențe negrevate de deduceri după expirarea duratei inițiale de protecție de 50 de ani.

⁶⁶ Considerentul 77 din Directiva DSM.

⁶⁷ Articolul 19 alineatul (4) din Directiva DSM.

⁶⁸ A se vedea, de exemplu, raportul din 2023 privind transparența întocmit de SAI, organismul de gestiune colectivă din Franța [Rapport-de-transparence-exercice-2023.pdf](#).

⁶⁹ Studiul, p. 74.

⁷⁰ Studiul, p. 77.

⁷¹ Studiul EP, pagina 50.

5. Dreptul de renegociere

Articolul 1 alineatul (4) din Directiva privind durata de protecție din 2011 este o dispoziție opțională care permite statelor membre să acorde artiștilor interpreți sau executanți dreptul de a renegocia în interesul lor contractele încheiate înainte de 1 noiembrie 2013 după 50 de ani de la data publicării înregistrării. Se pare că numai Franța a pus în aplicare această măsură, deși un astfel de „drept de renegociere” exista deja în cel puțin un stat membru⁷² la momentul adoptării Directivei privind durata de protecție din 2011. Nu sunt disponibile dovezi cu privire la utilizarea acestui drept în practică.

De asemenea, în acest caz, ar trebui remarcat faptul că articolul 20 din Directiva privind piața unică digitală conține o dispoziție care urmărește un obiectiv similar cu cel al „dreptului de renegociere”. Aceasta introduce un mecanism de ajustare a contractelor care permite autorilor și artiștilor interpreți sau executanți sau reprezentanților acestora, în anumite condiții, să solicite o remunerație suplimentară atunci când remunerația convenită inițial se dovedește a fi disproporționat de scăzută în raport cu veniturile relevante ulterioare. Întrucât această dispoziție mai recentă este obligatorie pentru statele membre, aceasta ar putea fi aplicată mai frecvent în practică decât „dreptul de renegociere” în temeiul Directivei privind durata de protecție din 2011.

VI. CONCLUZIE

În general, prin introducerea unei perioade suplimentare de protecție pentru producătorii și artiștii interpreți sau executanți din sectorul muzical, împreună cu măsuri însoțitoare specifice, Directiva privind durata de protecție din 2011 și-a îndeplinit obiectivul general („promovarea producției muzicale în Europa”), precum și obiectivele specifice („contribuirea la sporirea bunăstării artiștilor interpreți sau executanți din industria muzicală”); „contribuirea la creșterea competitivității industriei muzicale europene”; „creșterea repertoriului muzical disponibil”)⁷³.

Deși impactul economic al prelungirii duratei de protecție în sectorul muzical este dificil de delimitat, dovezile colectate au arătat că aceasta a permis exploatarea în continuare a fonogramelor mai vechi și remunerarea artiștilor interpreți sau executanți pentru exploatarea interpretărilor sau execuțiilor lor anterioare și atunci când aceștia ajung la o vârstă mai înaintată, contribuind astfel la îmbunătățirea situației lor financiare.

Prelungirea duratei de protecție a contribuit, de asemenea, la menținerea fluxurilor de venituri obținute de producătorii de fonograme pentru exploatarea cataloagelor vechi. Acest lucru încurajează digitalizarea înregistrărilor mai vechi, care pot fi exploatate în prezent și prin intermediul serviciilor de distribuție digitală de muzică și contribuie la o mai mare disponibilitate a muzicii europene.

⁷² De exemplu, în Germania.

⁷³ Evaluarea impactului, p. 26.

Se preconizează că prelungirea duratei de protecție va spori veniturile artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor de muzică în viitorul apropiat, atunci când piesele populare din diferite genuri muzicale de la sfârșitul secolului al XX-lea vor intra sub incidența Directivei privind durata de protecție din 2011. Se estimează că acest fenomen va fi însoțit de o rată mai mare de colectare și distribuție a remunerației suplimentare anuale, care se preconizează că va îmbunătăți și mai mult situația financiară a artiștilor interpreți sau executanți.

Pe baza dovezilor disponibile, celelalte măsuri însoțitoare incluse în Directiva privind durata de protecție din 2011 („folosești sau pierzi”, „tabula rasa” și „dreptul de renegociere”) par să aibă un impact mai mic decât cel preconizat. Acestea oferă însă artiștilor interpreți sau executanți garanții importante în relațiile lor contractuale cu producătorii, în ceea ce privește exploatarea drepturilor lor și remunerația la care au dreptul în perioada de prelungire a duratei de protecție. Se preconizează că dispozițiile privind remunerarea creatorilor din Directiva privind piața unică digitală vor contribui și mai mult la consolidarea poziției de negociere a artiștilor interpreți sau executanți.

Pe baza acestei evaluări, nu este necesară o nouă revizuire a Directivei 2006/116/CE. Comisia va continua să monitorizeze evoluția pieței muzicale europene. Aceasta va evalua impactul dispozițiilor privind remunerația echitabilă incluse în Directiva privind piața unică digitală în contextul revizuirii acesteia, care va avea loc cel mai devreme la 7 iunie 2026.